

Katedra kulturních a náboženských studií

Autor práce: **Kateřina Paterová**

Název práce: **Problematika současných česko-slovenských vztahů a otázka vzájemného soužití Čechů a Slováků v České republice**

Vedoucí práce: Mgr. Luděk Jirka, Ph.D.

Bakalářská práce Kateřiny Paterové byla zpočátku formována snahou uchopit problematiku, která se v současné literatuře přestává objevovat navzdory svému významnému postavení v dřívějších obdobích, a to česko-slovenské vztahy na prahu 21. století. Je nutné uvést dvě důležité okolnosti – 1) autorka má ambice nacházet bílá místa v odborné literatuře a pomocí empirického kvalitativního výzkumu tato místa objasnit a to svědčí o vědecko-výzkumné snaze autorky; a 2) je důležité zmínit, že autorka správně upozorňuje na to, že pokud existují některá bílá místa v sociálně-vědním výzkumu, pak je to dáno možným nezajmem o dané téma kvůli tomu, že podle autorů nenabízí opravňující opodstatnění pro výzkum kvůli své nezajímavosti, anebo že autoři si pod tlakem mediálních a společensky podnětů vybírají specifickou tematiku výzkumu, přičemž opomíjí takovou sociální realitu, která také může nabízet mnohé podnětné aspekty, ale která je považována za přirozenou, neměnnou a jasně danou.

Autorka tak odkazuje na práce jiných autorů zabývajících se česko-slovenskými vztahy a správně uvádí, že v posledních letech se dané problematice téměř nikdo nevěnuje (až na výjimky). Zpravidla pokrývají česko-slovenské vztahy publikace historického charakteru, ale současnost těchto vztahů je hrubě opomíjena. Autorka je tak obezřetná k této skutečnosti a snaží se zkoumat migraci ze Slovenska do České republiky a poukázat na problematiku vzájemného soužití Čechů i Slováků v Praze, ale také se věnuje sociálním remitencím proudícím z Československa na východní Slovensko. Za region výzkumu emigrace bylo zvoleno právě východní Slovenska a to proto, že tato část Slovenska je nejvíce zasažena emigrací a nízkým ekonomickým vývojem, přičemž migrace je řešení životní situace. Naopak za oblast výzkumu imigrace byla zvolena Praha jako jedna z ekonomicky nejatraktivnějších míst v České republice.

Autorka ve své práci uvádí, že slovenští migranti netrpí v Praze špatnou integrací nebo dokonce separací, ale naopak je zde značná kulturní blízkost, která umožňuje pozitivní a

inkluzivní vzájemné vztahy. Je však nutné zmínit, že samotná blízkost není žádnou samozřejmostí, ale nutný je vztah, který je otevřený a inkluzivní (jediným problematickým bodem – a to spíše do budoucna – se zdá být jazyk). Při rozboru sociálních remitencí proudících do regionu v zemi původu je samozřejmě nutné uvést, že oblast východního Slovenska je specifická, a proto zde dochází především k ovlivňování rozhodování jedinců ohledně emigrace.

Samotnou práci hodnotím jako velmi zdařilou, postavenou na dobře formulované výzkumné otázce, zajímavém výzkumném problému (také s ohledem na transkulturní aspekt) a velice kvalitním a fundovaným sepsáním práce, která již na úrovni bakalářské práce nabývá vědecko-výzkumného charakteru. Autorku bych jenom dále povzbudil v načítání levicové teorie, protože Noam Chomsky nebo Frankfurtská škola by mohly do daného tématu přispět, jelikož inkluzivní a otevřený přístup vůči slovenským migrantům je ideologický a to je obzvláště zajímavé v kontextu dvou blízkých národů, které si až do 20. století vlastně blízké nebyly a měly odlišný historický vývoj. **Má otázka tedy nutně zní – co je ideologické na inkluzivním a otevřeném přístupu vztahu ke slovenským migrantům (a nejen k nim), kde má tato ideologie kořeny a jak se dá výzkum tímto směrem hlouběji rozvést?** Zároveň by bylo dobré se v diplomové práci blíže zaměřit na ony sociální remitence, pokud je to možné.

Mgr. Luděk Jirka, Ph.D.

V Praze dne 2.8. 2022